UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Deciruntur frequentiores casus de rebus mistibilibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-78172

Visual Library

tet nec totius aggregati: Vnde clarè fit, ut is non cet contra paupertatis Votum, illam admixtionem endo. Vides item in eodem casu, si peperit cumulus, ique pro sua rata perire: nam contrà si habuisset ani- m transferendi in se dominium (quis animus in ligioso non præsumitur, nisi exprimatur) & peccas- contra Votum, sibi soli cumulus periret, &c. Il- tum ipse Religiosus, non videtur d noto, si admiscuit cum voluntate domini, ex alio ipse Religiosum non peccasse, saltem graviter: licèt, tem domus translationem dominij in Religiosum fa- m esse, tamen cum æqualiter ex illo cumulo ha- tum ipse Religiosus, tum ille dominus, non videtur esse deordinatio gravis in tali translatione materiali ninij.

Deciduntur frequentiores casus de rebus mistibilibus.

22. His itaque universim explicatis, afferam hîc so- tiones illorum casuum circa res, quæ miscentur, de ibus frequentior esse solet usus, & dubitatio.

23. Dico primò: si fureris quamcumque rem mixti- bilem, v.g. frumentum, oleum, vinum, argentum, pe- niam, &c. teneris ad restitutionem quantitatis furre- tum, cum hoc discrimine, ut si miscueris cum tua ita, discerni nequeat, tenearis saltem ad pretium, vel ad tem rem: si non immiscueris, vel ita sit mixta, discerni, & separari possit, tenearis ad restituendam m in individuo. Ratio est, quia si cognoscibilis perse- tum, cum ea sit domini, domino reddenda est: ne- que enim harum rerum, etiam unico usu consumptibi- lium, dominium transfertur statim atque habentur; si verò non cognoscibilis, tunc quia per illam mixtionem factus est fur dominus, satis erit, si æquivalens restituat. Ita Sanchez *l. 2. in dec. cap. 23. n. 34.* Less. mox citandus, num. 138.

24. Si tamen extet cumulus (ad certo cum Lessio *l. 2. c. 20. d. n. 156.*) in quo est mea modica pecunia, frumen- tum, & immixtum cum illo furis, licèt per illam ad- mixtionem fur factus sit dominus, tamen mihi reli- quitur actio non solùm in furem, sed etiam in re, idest, in cumulo; Unde ego præferri debeo, & possum accipe- re ab eo cumulo, per compensationem, partem meam. Ratio est, quia id videtur consonum juri naturali, ut si certò sciam ibi esse meum, possim meam partem acci- pere, quantumcumque modicam.

25. Dico secundò: Si fur dat mihi bona fide reci- pienti aliquod mixtibile, verbi gratia pecuniam alie- nam, si deinde mihi constet esse alienam, nec fuisse per- mixtam cum pecuniis aliis, quas fortè habebat fur, tùc statim, atque id scio, debeo restituere domino; multò magis debeo restituere, si recepi in mala fide) sive fur re- manserit potens per aliam pecuniam solvere, quod fura- tus est, sive non; dummodo de facto nolit solvere. Ita Petr. Navar. Sanchez cóque citans Dicastil. *lib. 2. tract. 2. disp. 5. dub. 9. num.* 190. Ratio est, quia illa aliena pecunia cum discerni possit, est domini, & ego debeo ex re ac- cepta; quando autem res ex re accepta debetur, nihil facit potentia, vel impotentia furis, quia res ipsa accepta ubicunque invenitur, domino est restituenda. Quòd si prædictam pecuniam immiscuerim cum mea, adhuc de- beo restituere, sed in æquivalenti: siquidem jam factus sum ditior in illa quantitate, quam miscui cum meis, unde cumulus factus est major. Quòd si denique bona fide id totum consumpsi; tunc ex alio capite nihil debeo, quia scilicet in nihilo factus sum ditior, ut nunc suppo- nimus.

26. Dico tertiò; Si fur immiscuit alienam pecu- niam cum sua, ut discerni nequeat, & deinde ex tota summa donaverit mihi bona, imò etiam mala fide re- cipienti partem aliquam, imò etiam totam illam sum- mam, nihil debeo domino, si fur potens est per alia sua bona restituere, licèt nolit: At si fur non est potens, debeo ego totam pecuniam furtivam restituere. Ita San- chez, aliique apud Dicast. *loc. cit. num.* 186. contra Petr. Navarr. *ibidem.* citatum. Ratio prioris dicti est, quia per illam immistionem, quæ æquivalet consumptioni, fur factus est dominus totius; licèt semper remanserit obli- gatus ad restituendum æquivalens? Cùm igitur ego ac- cesperim à fure jam facto domino, non accepi invito domino, ergo restituere ex hoc capite non debeo. Do- minus autem ille, à quo ablata est pecunia, solùm actio- nem habet contra bona illa, quæ jam supponimus in hoc priore dicto haberi à fure, sto, probabile etiam sit, quod dixi *num.* 24. ex Lessio. Ratio posterioris dicti est, quia fur est impotens, mea causa impotens est: mihi enim, qui acceptavi pecuniam, quâ fur poterat solvere debitum, imputatur ex Sanchez, *loco citato*, illa impotentia, atque adeò mihi remanebit onus supplen- di defectum furis, sive immiscuerim, sive non, cum mea pecunia. Fateor tamen cum Molin. Lessio, Salas, apud Castro Pal. *mox* citandum, esse probabile nullum onus mihi remanere, si acceptavi solùm, & non induxi ad dandum. Quod sub quadam animadversione docet Mo- lina apud de Lugo *de justit. disp. 20. num.* 13. Vide etiam Castro Pal. *de justitia commutativa, disputatione prima, puncto decimoquarto.*

27. Dico quartò, aliquid esse diversum rebus hisce mixtibilibus, si hæ mihi à fure venditæ sunt. Nam si ego frumentum, verbi gratia in individuo furtivum à fure bona fide emo, & antequam immisceam cum meo fru- mento, scio esse alienum, totum debeo ex re accepta, atque adeò statim restituendum erit, in individuo, sicut si emissem rem non mixtibilem, verbi gratiâ, equum vestem, &c. de qua re § 2. & 3. universaliter dictum est, nisi fortè ad recuperandum meum pretium, vellem red- dere ipsi furi modo *ibidem* dicto. At si immiscui cum meo non modico frumento, ita ut discerni nequeat, nihil debeo. Ratio est, quia ex una parte per illam ad- mixtionem ego factus sum dominus totius, & ex alia in nihilo sum factus ditior, quia justo pretio frumentum illud emi, non sic, si mihi donatum fuisset, quando jam ex donatione factus essem ditior, ut *numero* 5. dic- tum est.

Dixi autem (frumentum in individuo furtivum) nam si illud fur admiscuerit cum suo, & deinde mihi vendi- derit, jam vendidit ex suo, & consequenter, cum jux- ta doctrinam, datam *num.* 26. ego nihil furtivum eme- rim, recurret distinctio *ibid.* allata.

§. V. *De obligatione Restitutionis fructuum ex re aliena bona fide perceptorum.*

1. Recole *suprà ca. 2. §. 7. num.* 22. fructus rei, alios esse purè naturales, alios meræ industriæ, alios mixtos, ad quos reduximus civiles, v.g. locationem do- mus, equi, &c. Non loquimur pro foro externo, pro quo Jurisconsulti nimis sunt sibi ipsi repugnantes, ut ha- bet de Lugo *tom. 1. de justitia disp. 17. sect. 3. n.* 43. sed pro foro conscientiæ tantùm.

2. Regula jam hujusmodi ex Lessio, Molina, Sanch. *mox* citand. & *passim*, figatur menti: Bonæ fidei possessor restituere debet solùm fructus extantes in se, vel in ali- quo, in quo factus est ditior; fructus, inquam, natura- les, & mixtos, non verò merè industriales; A mixtis ta- men suas tum necessarias, tum utiles expensas, & æsti- mationem sui laboris posse deducere. Ratio Regulæ est, quia fructus sunt partus, & quasi partes rei, quæ tota domino debetur; nam propterea dicitur, quòd res, ubi- cunque est, domino fructificat, §. *si Titius ei duplici se- quente, Institution. de rerum divisio.* & ex alia parte æquũ est, ut expensæ, labor, & industriæ cedant in utilitatem ea præstantis.

3. Dictum est autem primò, (fructus extantes in se, &c.) quia cæteri bonâ fide, atque sine culpa con- sumpti, & ex quibus non est quis factus ditior, non sunt restituendi. Ita Angelus, Sylvest. Lessius, Molina. Gom. Salon. Vasquez, Rebell. Sanchez, aliique, quos sequitur citatus Dicastill. *lib. 2. de Justitia, tractat. 2. disp.*